Leto XXV., Št. 25 — Ljubljana, četrtek 2. februarja 1933 — Preis — Cena 2.— D

Uprava: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglase za Italijo in inozemstvo UPI S. A. MILANO

Računi za ljubljansko pokrajino pri poštnočekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Conti Corr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 22 lir.

Uredništvo:
Ljubljana — Puccinijeva ulica St. 5.
Telefon St. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Hohe Menschen- und Materialverluste der Sowjets

Starke deutsche Kräfte aus dem Raum Kalisch zurückgekämpft — Vorübergehend verloren gegangene Verbindung zur Stadt Königsberg wieder hergestellt

Aus dem Führerhauptquartier, 31. Jan. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In Ungarn blieben feindliche Angriffe zwischen Drau und Plattensee ebenso wie zwischen Plattensee und Donau erfolglos. Im Westteil von Budapest stemmt sich die deutsch-ungarische Besatzung mit bewundernswerter Tapferkeit gegen den schweren Ansturm des Gegners. Im Nordteil wurden die Stellungen auf eine verkürzte Frontlinie zurückgenommen.

An der oberschlesischen Front kam es nur in mehreren Abschnitten zwischen Pless, Ratibor und Brieg zu grösseren Gefechten. Südostlich Rybnik vernichteten unsere Truppen 40 Geschütze und fügten den Sowjets hohe blutige Verluste zu. Bei Ohlau und beiderseits Steinau wurden die aus ihren Oderbrückenköpfen angreifenden Bolschewisten nach wechselvollen Kämpfen im Gegenangriff aufgefangen.

Starke deutsche Kräfte haben sich aus dem Raum Kalisch zurückgekämpft, nachdem sie, laufend durch Transportverbände der Luftwaffe versorgt, die Masse einer sowjetischen Panzerarmee längere Zeit im Kampf gebunden hatten. Von dort aus stossen sie den südlich Lissa stehenden feindlichen Verbänden in die Flanke und verwehrten ihnen den Übergagng über die Oder. Seit dem 18. Januar vernichtete diese Kampfgruppe über 230 Panzer.

Im Oder-Warthe-Bogen und nördlich der Warthe stehen unsere Truppen in schweren Kämpfen mit nach Westen vordringenden feindlichen Infanterie- und Panzerkräften. Nördlich Flatow und nördlich Krone an der Brahe sind Gegenangriffe gegen die dorthin vorgedrungenen feindlichen Aufklärungsverbände im Gange. An der unteren Weichsel und an der Nogat scheiterten bolschewistische Vorstösse.

Gegen unseren Angriff aus dem Westteil Ostpreussen führten die Sowjets starke Gegenangriffe, die in erbitterten Kämpfen nach Abschuss von 40 Panzern abgeschlagen wurden. Südlich Königsberg warfen Panzergrenadiere den bis an das Frische Haff vorgedrungenen Feind zurück und stellten die vorübergehend verloren gegangene Verbindung zur Stadt wieder her. In schweren Abwehrkämpfen vernichtete die Besatzung von Königsberg 27 feindliche Panzer. Seestreitkräfte unterstützten auch am gestrigen Tage die Kämpfe unserer Truppen an der Samländischen Küste.

In Kurland blieben erneute Durchbruchsversuche der Bolschewisten auf Libau ohne Erfolg.

Unsere Jagd- und Schlachtflieger setzten im ungarischen Raum und zwischen den Karpathen und der Ostsee trotz starker Behinderung durch die Wetterlage 29 Panzer und 44 Geschütze ausser Gefecht, zerstörten 455 Fahrzeuge und fügten den Sowjets hohe blutige Verluste zu.

Die Kämpfe in der Mitte der Westfront haben auf den Abschnitt von Monschau übergegriffen. Nach heftiger Artillerievorbereitung konnten die dort angreifenden Verbände der 1. amerikanischen Armee in einige Orte eindringen, in denen heftige Kämpfe im Gange sind. Im Forst von Monschau wurde der Gegner durch Gegenangriffe aufgefangen oder zurückgedrangt. Beiderseits St. Vith setzte der Feind seine Durchbruchsversuche fort, blieb jedoch im Abwehrfeuer aller Waffen liegen. An der Mosel- und Saarfront im unteren Elsass verlief der Tag ruhig.

Im Oberelsass versuchte der Gegner erneut, unseren in den Wasgenwald vorspringenden Stellungsbogen von beiden Flanken her abzuschneiden. Von seinen aus dem Abschnitt von Grussenheim nach Osten vorstossenden Panzern wurde die Hälfte vernichtet. Am Kolmar-Kanal konnte der Feind seine örtlichen Brückenköpfe etwas erweitern. Nördlich Mühlhausen und im Gebiet von Sennheim scheiterte der zum Durchbruch nach Norden ansetzende Feind an der tapferen Gegenwehr unserer Truppen unter schweren Verlusten. Eingebrochener Gegner wurde im Gegenstoss wieder geworfen.

Angloamerikanische Tiefflieger griffen west- und südwestdeutsches Gebiet an und fügten der Zivilbevölkerung Verluste zu.

Das Vergeltungsfeuer auf London dauert an.

Visoke človeške in materialne izgube boljševikov

Močne nemške sile so se s področja pri Kališu prebile nazaj — Začasna izgubljena zveza z mestom Königsbergom zopet vzpostavljena

Führerjev glavni stan, 31. jan. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

Na Madžarskem so bili sovražni napadi med Dravo in Blatnim jezerom prav tako brezuspešni kakor med Blatnim jezerom in Donavo. V zapadnem delu Budimpešte se upira nemško-madžarska posadka z občudovanja vredno hrabrostjo težkemu nasprotnikovemu navalu. V severnem delu smo umaknili postojanke na skrajšano bojno črto.

Na gornje-šlezijskem bojišču je prišlo le na več odsekih med Pszczyno, Ratiborom in Briegom do večjih spopadov. Jugovzhodno od Rybnika so uničile naše čete 40 topov in prizadejale boljševikom visoke krvave izgube. Pri Ohlau in na obeh straneh Steinana smo v izpremembi polnih bojih s protinapadom prestregli boljševike, ki so napadali s svojih predmostij ob Odri.

Močne nemške sile so se prebile nazaj s področja pri Kališu, potem ko so, stalno oskrbovane od prevoznih oddelkov letalstva, dalj časa vezale v boju glavno silo neke sovjetske oklopniške armade. Od tam so sunile južno od Leszna se nahajajočim sovražnim oddelkom v bok ter jim preprečile prehod preko Odre. Od 15. januarja dalje je uničila ta bojna skupina 230 oklopnikov.

V loku Odre in Warte in severno od Warte bijejo naše čete težke boje s sovražnimi pehotnimi in oklopniškimi silami, ki prodirajo proti zapadu. Severno od Flatowa in severno od Kroneja ob Brahi vrsimo protinapade proti tja prodrlim sovražnim izvidniškim oddelkom. Ob spodnji Visli in ob Nogatu so se izjalovili boljševiški sunki.

Proti našemu napadu iz zapadnega dela vzhodne Prusije, so napravili boljševiki protinapade, katere smo odbili v ogorčenih bojih po uničenju 40 oklopnikov. Južno od Königsberga so vrgli grenadirji do zaliva Frisches Haff prodrlega sovražnika nazaj ter vzpostavili začasno izgubljeno zvezo z mestom. V težkih obrambnih bojih je uničila königsberška posadka 27 sovražnih oklopnikov. Pomorske sile so tudi včeraj podpirale ob vsej obali boje naših čet.

V Kurlandiji niso imeli ponovni poskusi boljševikov, da bi prodrli proti Liepaji, nikakih uspehov.

Naši lovski in bojni letalci so izločili na madžarskem področju ter med Karpati in Vzhodnim morjem kljub močnim oviram, ki jih je povzročilo vreme, 29 oklopnikov in 44 topov, uničili 455 vozil ter prizadejali boljševikom visoke krvne izgube.

Boji v sredi zapadnega bojišča so se razširili tudi na odsek pri Monschau. Po siloviti topniški pripravi se je posrečilo tam napadajočim odelkom prve ameriške armade vdreti v nekatere kraje, v katerih so se razvili siloviti boji. V monschauskem gozdu smo nasprotnika s protinapadi prestregli ali vrgli nazaj. Ob obeh straneh St. Vitha je nadaljeval sovražnik svoje poizkuse proboja, vendar je obtičal v obrambnem ognju vsega orožja. Na mozelskem in saarskem bojišču v spodnji Alzaciji je dan mirno potekel.

V zgornji Alzaciji je nasprotnik znova poizkušal, da bi z obeh bokov odrezal naš v Vasgenški gozd segajoči lok. Polovico njegovih z odsekа pri Grussenheimu proti vzhodu prodirajočih oklopnikov smo uničili. Ob Kolmarškem prekopu se je posrečilo sovražniku nekoliko razširiti svoja krajevna predmostja. Severno od Mülhausna in na področju Sennheima so se izjalovih sovražnikovi načrti za proboj proti severu s težkimi izgubami ob junaški obrambi naših čet. Vdrlega nasprotnika smo vrgli s protisunkom zopet nazaj.

Angloameriški nizko leteči letalci so napadli zapadno in jugozapadno nemško ozemlje ter povzročili izgube med civilnim prebivalstvom.

Povračilni ogenj na London traja dalje.

Poslednja poročila z vzhodnega bojišča

Berlin, 31. jan. Mednarodni poročevalski urad javlja iz zgornje Šlezije:

Medtem ko potekajo odmikalni pokreti na Slovaškem še naprej nemoteno, so zasedle nemške čete ob južnem robu zgornješlezijskega industrijskega področja trdne postojanke. Več sovjetskih napadov v moči polkov je nemško topništvo popolnoma razbilo. Južnovzhodno od Pščina (Plessa) so uničili Nemci pri zapiranju neke bojišče vrzeli boljševiški polk. Med Bytomom, Krolevsko Huto in Katowicami so obbile nemške odporne skupine mnogo močnejše sovjetske sile, ki so pritiskale z vseh strani. V divjih spopadih in borbah na nož so obdržale še zasedene tovarniške naprave. Neka močna oklopniška bojna skupina, ki je napravila s področja južnozapadno od Katowic prodor proti jugu, je razbila obsežne boljševiške oklopniške in pehotne pripravljalne postojanke ter razrahljala sovjetsko bojno črto s sunkom v hrbet. Do večera je uspel prodor ter se je oklopniška skupina priključila nemški obrambi. Nova nemška glavna bojna črta med Pščino in Olro severno od Ratibora je prestala včeraj svoj ognjeni krst. V strnjenem ognju vsega orožja so uničili Nemci sovjetske napadalne valove. Po nepopolnih vesteh so znašale izgube boljševikov v tej bitki, ki ni bila več tako silovita, ko v zadnjih dneh, 69 bojnih voz in napadalnih topov ter najmanje 5000 mrtvih in ranjenih.

Berlinski tisk o položaju

Berlin, 31. jan. »Še nikdar ni bila poskušena potrpežljivost nemškega naroda pred takšno preizkušnjo kakor v teh dneh«, piše »Deutsche Allgemeine Zeitung« v komentarju o splošnem položaju. Toda potrpljenje domovine je vredno vztrajnosti bojišča. Tako silovit naval, kakor je sovjetski, za katerega so več mesecev neovirano in načrtno zbirali sile in material, je mogoče uspešno uničiti zgolj s skrbno in širokopotezno protiakcijo. »Pretujoči kotli« nemških čet, ki so se prebili do svojih glavnih sil, si pripomogli k skorajšnjem omiljenju silovitosti sovražnikovega navala ter so s tem zagotovili nemškemu vodstvu pogoje za pričetek njegovih protiukrepov. Isto velja za boj posadk onih mest, ki so jih boljševiki sicer obkolili, a ne premagali«.

List zaključuje: »Ni še čas za dokončne ugotovitve. Vendar pa na podlagi zadnjih poročil vrhovnega poveljništva lahko ugotovimo, da se odseki, na katerih se Nemci uspešno upirajo, vedno bolj množe. Prišlo je celo do krajevnih protiakcij, ki imajo pomembne taktične posledice ali pa jih napovedujejo. Ne čakamo na čudež, toda tem bolj zaupljivo na trenutek, ko se bodo novo zbrane sile vojske ter rezultati vztrajne pridnosti nemške domovine razvili z baze, katero bo izbralo nemško vodstvo, v pričakovane protiukrepe«.

Čehi in Poljaki

Stockholm, 31. jan. Čehoslovaška izseljenška vlada v Londonu je po vesti lista »Svenska Morgenbladet« prekinila diplomatske odnose s poljsko izseljenško vlado v Londonu ter priznala lublinski odbor za »zakonito« poljsko vlado.

Führer nemškemu narodu

Govor o priliki dvanajste obletnice 30. januarja 1933

Führerjev glavni stan, 31. jan. O priliki 12. obletnice 30. januarja 1933 je imel Führer sledeč govor nemškemu narodu:

»Nemški rojaki in rojakinje! Narodni socialisti!

Ko mi je pokojni nemški državni predsednik von Hindenburg pred 12 leti poveril kot vodji najmočnejše stranke kancelarstvo, je bila Nemčija znotraj v istem položaju, kakor je danes v svetovnopolitičnem oziru na zunaj. Proces gospodarskega uničenja in rušenja demokratske republike, ki ga je načrtno povzročila versajska pogodba in ki se je nato nadaljeval, je dovedel do splošne brezposelnosti. Bilo je 7 milijonov brezposelnih, 7 milijonov le delno zaposlenih delavcev, kmečki stan je bil uničen, prav tako obrt in tudi s trgovino ni bilo bolje. Nemške luke so bile samo še pokopališča ladij. Finančni položaj Nemčije je bil tak, da je grozil vsak trenutek ne le zlom države, marveč tudi dežel in občin.

Odločilno pa je bilo sledeče: Za tem gospodarsko metodičnim rušenjem Nemčije je stala pošast azijskega boljševizma prav tako kakor danes. In tako kakor danes v velikem je bil v letih pred prevzemom oblasti pri nas meščanski svet povsem nesposoben, da bi se učinkovito upri temu razvoju. Tudi po zlomu leta 1918. še vedno niso spoznali, da je stari svet v zatonu in da nastaja novi, da ne gre zato, da bi se z vsemi sredstvi podpiralo in umetno ohranjevalo, kar se je izkazalo za slabo in gnilo, marveč da je potrebno postaviti na njegovo mesto, kar je zdravo. Preživeli družabni red je bil zlomljen in vsak poskus ohranitve ga, je bil že naprej obsojen na neuspeh. Ni bilo torej nič drugače kakor danes v velikem, ko je prav tako meščanskim državam usojen pogin in ko bodo lahko prestale to v poslednjih stoletjih najtežjo krizo Evrope le odločne, svetovno nazorsko utrjene ljudske skupnosti.

Ogromno delo šestih mirovnih let

Od 30. januarja 1933 nam je bilo dano le še 6 let miru. V teh šestih letih je bilo ogromno ustvarjenega in še več projektiranega, tako mnogo in tako mogočno, da je zbudilo zavist demokratičnega, nespособnega sveta okoli nas. Odločilno pa je bilo, da se je posrečilo v teh šestih letih z načloveškimi napori vojaško utrditi nemško narodno telo, to se pravi, oskrbeti ga v prvi vrsti ne z materialno vojno močjo, marveč ga navdati z duhovno odporno voljo po samoohranitvi.

Grozovita usoda, ki se odigrava danes na vzhodu ki iztreblja po vseh in okrožjih, na deželi in v mestih deset in stotisoče ljudi, bo s skrajnimi napori na koncu kljub vsem udarcem in trdim preizkušnjam odbita in premagana. To je mogoče le, ker se je izvršil od leta 1933. notranji preobrat v nemškem narodu. Če bi bila še danes Nemčija taksna, kakor je bila Nemčija versajske pogodbe, bi notranje-azijatska poplava že davnaj odplavila Evropo. Pri tem se ne izplača prepirati se z onimi nikdar izumrlimi slamnatimi glavami, ki so mnenja, da bi brezbrambna Nemčija spričo svoje nemoči gotovo nikdar ne postala žrtev te židovsko-mednarodne svetovne zarote.

To se ne pravi nič drugega kakor postaviti vse naravne zakone na glavo! Kdaj ne požre lisica brezbrambne gosi zaradi tega, ker ne more imeti po svojem ustroju agresivnih namer, in kdaj bo postal volk končno pacifist, ker ovce niso oborožene. Ker pa — kot rečeno — obstajajo takšni meščanski tepci, ki to povsem resno verujejo, je to dokaz, kako potrebno je bilo odstraniti dobo, ki je s svojo vzgojo gojila in hranila takšne pojave, ki jim je dajala celo političen vpliv. Že dolgo preden je prišel narodni socializem na oblast, je divjal neusmiljen boj proti temu židovsko-azijatskemu boljševizmu. Če že ni preplavil leta 1919. Evrope, se je to zgodilo samo zaradi tega, ker je bil takrat sam še prešibak in premalo oborožen. Svojega poizkusa odstraniti Poljsko ni opustil iz sočutja do takratne Poljske, marveč samo zaradi izgubljene bitke pred Varšavo. Njegova namera uničiti Madžarsko, ni izostala, ker tega niso hoteli, marveč ker boljševiškega nasilja niso mogli vojaško obdržati.

Prav tako niso opustili poizkusa uničiti Nemčije, ker niso več iskali uspeha, marveč ker se jim ni posrečilo odstraniti ostanek naravne odporne sile našega naroda. Takoj je sprjčo tega židovstvo pričelo po načrtu notranje rušiti naš narod in pri tem je imelo najboljše zaveznike v onih neumnih meščanih, ki niso hoteli spoznati, da je doba meščanskega sveta končana in da se ne bo nikdar več vrnila, da se je doba gospodarskega liberalizma preživela in da lahko vodi le do lastnega zloma, da pa je mogoče predvsem obvladati velike naloge časa samo z avtoritarno združeno silo naroda, ki izhaja iz zakona enakih pravic vseh in iz tega sledečih enakih dolžnosti, prav tako kakor lahko vede obratno izpolnjevanje teh istih dolžnosti do istih pravic.

Duhovni preporod v narodnem socializmu

Tako je dal narodni socializem sredi gigantskega gospodarskega, socialnega in kulturnega dela nemškemu narodu tudi vzgojno ono oboroževanje, ki se preosnuje v vojaške vrline. Odporna sila našega naroda je od 30. januarja 1933 tako ogromno narasla, da je ni bilo mogoče več primerjati s prejšnjo dobo. Ohranitev te notranje odporne sile pa je istočasno najtrdnejši porok za dokončno zmago!

Če boluje Evropa danes za težko boleznijo, potem jo bodo prizadete države z vso svojo skrajno odporno silo premagale, ali pa ji bodo podlegle. Toda tudi oni, ki ostanejo živi in živi dalje, premaga višek takšne bolezni samo v krizi, ki ga njega samega izredno oslabi. Zaradi tega pa je toliko bolj naša neizpremenljiva volja, da se ne ustrašimo tega boja za rešitev našega naroda pred najgrozovitejšo usodo vseh časov ter nečmajno in zvesto izpolnjujemo ukaz ohranitve našega naroda. Vsemogočni je ustvaril naš narod. S tem da branimo njegov obstoj, branimo Njegovo delo. Ker pa je ta obramba zvezana z veliko nesrečo, trpljenjem in boleznimi, smo le še bolj navezani na ta narod. Zaradi tega pa smo se navzeli one trdote, ki je potrebna, da tudi v najtežjih krizah izpolnjujemo svoje dolžnosti, to se pravi, ne samo dolžnost do večne Nemčije, marveč tudi dolžnost do onih redkih brezčastnih, ki se ločijo od svoje ljudske skupnosti. V tem usodnem boju imamo samo en ukaz: kdor se častno bori, lahko reši s tem svoje življenje in življenje svojih dragih. Kdor pa ravna z narodom zavratno, sramotno in neznačajno, bo na vsak način umrl sramotne smrti. Da je narodni socializem zbudil in utrdil ta duh v nemškem narodu, je njegovo največje delo. Če bodo ob koncu te ogromne svetovne drame zazvonili zvonovi miru, tedaj bomo šele spoznali, kaj dolguje nemški narod duhovnega preporodu: Nič nanj kot svoj obstoj na tem svetu.

Še pred nekaj meseci in tedni so se drznili zavezniški državniki povsem odkrito naznačiti nemško usodo. Nato so jih nekateri časopisi opozorili, naj bodo pametnejši in naj raje kaj obljubijo, čeprav nimajo namena obljubljeno izpolniti. V tej uri bi rad kot neizprosen narodni socialist in borec svojega naroda zagotovil tem državnikom enkrat za vselej, da je vsak poizkus učinkovati na narodnosocialistično Nemčijo s frazami Wilsonovega kova, naivnost, ki je današnja Nemčija ne pozna. Sicer ni odločilno, da zastopata v demokracijah politično delovanje in laž kot nerazdružljiva zaveznika, odločilno je, da je vsaka obljuba, ki so jo dali ti državniki kakšnemu narodu, danes povsem brez pomena, ker sami niso več sposobni, da bi lahko kdajkoli izpolnili kako tako obljubo. To je prav tako, kakor če bi hotela ovca komu zagotoviti, da ga bo ščitila pred tigrom. Zaradi tega ponavljam svojo prerokbo: Anglija ne bo več sposobna, ukrotiti boljševizem, marveč bo njen lastni razvoj prisilno vedno bolj in bolj potekal v smislu te uničujoče bolezni. Duhov, katere so priklicale demokracije iz azijskih step, se same ne bodo mogle več rešiti. Vsi oni majhni evropski narodi, ki si kapitulirali v zaupanju v zavezniška zagotovila, gredo danes naproti svojemu popolnemu iztrebljenju. Če jih doleti ta usoda nekoliko prej ali nekoliko pozneje, je glede na njeno nujnost povsem brez pomena. Samo iz taktičnih razlogov nastopa kremeljski žid enkrat brutalno, drugič pa spočetka nekoliko zadržujoče. Konec pa je vedno isti.

Nemške napore bo na koncu kronala zmaga

Ta usoda pa ne bo nikdar doletela Nemčije!

Porok za to je pred 12 leti izvojevana zmaga v notranjosti naše dežele. Karkoli si tudi izmislijo naši nasprotniki, kolikorkoli bolečin tudi prizadevajo našim mestom, nemški deželi in predvsem našim ljudem, vse to obledi pred nepopravljivo nesrečo, ki bi nas zadela, če bi kdajkoli zmagala plutokratsko-boljševiška zarota. Ob 12. obletnici prevzema oblasti je torej še toliko bolj potrebno, da utrdimo svoja srca bolj kot kdajkoli ter da sveto sklenemo, da se borimo, vseeno kje in vseeno v katerih okoliščinah, dokler ne bo na koncu zmaga kronala naših naporov.

Ob tej priliki pa tudi ne bi hotel, da bi drugi dvomili o nečem drugem: Kljub sovražnem okolju, ki me je nekoč obdajalo, sem si v svoji notranjosti izvolil svojo pot in sem stopal kot neznanec brez imena do končnega uspeha. Često sem bil na smrt utrujen, vedno sem imel pred očmi svoj cilj in končno sem bil vendar zmagovalec! Moje današnje življenje pa prav tako izključno določajo meni naložene dolžnosti. Skupno pa tvorijo samo eno edino, namreč: delati za svoj narod ter se zanj boriti. Od te dolžnosti me lahko odveže samo Oni, ki me je za to poklical. 20. julija je bila moja usoda v rokah Previdnosti in, če bi hotela, bi me uničila bomba, ki je eksplodirala meter in pol od mene, ter bi s tem končala moje življenjsko delo. Da me je pa Vsemogočni tega dne obvaroval, smatram za potrdilo podeljenega mi naloga. Zaradi tega bom stopal tudi v bodočih letih po poti brezkompromisnega zastopanja interesov svojega naroda ne glede na vse težave in nevarnosti in prežet svetega prepričanja, da Vsemogočni ne bo na koncu zapustil onega, ki vse svoje življenje ni hotel ničesar drugega, kakor obvarovati svoj narod pred usodo, ki je ta narod ni zaslužil niti po svojem številu, kaj šele po svojem pomenu.

Zaradi tega se obračam ob tej uri na ves nemški narod, predvsem na moje stare soborce in vse vojake, da se oborožijo še s večjim in tršim duhom odpora, dokler bomo lahko kakor že nekoč — položili mrtvim tega ogromnega boja na grob venec s trakom:

»In vendar ste zmagali!«

Pričakujem od vsakega Nemca, da zato do skrajnosti izpolni svojo dolžnost, da sprejme vsako žrtev, ki bo in ki mora biti od njega zahtevana. Pričakujem od vsakega zdravega, da gre z dušo in telesom v boj. Pričakujem od vsakega bolnega in slabotnega, a drugače nepogrešnega, da dela z vsemi svojimi poslednjimi silami. Pričakujem od prebivalcev mest, da kujejo orožje za ta boj in pričakujem od kmetov, da dajo z največjo lastno omejitvijo kruha za vojake in delavce tega boja. Pričakujem od vseh žena in deklet, da ta boj — kakor doslej — podpirajo s skrajnim fanatizmom. Pri tem se obračam s posebnim zaupanjem na nemško mladino. S tem da tvorimo tako zarotniško skupnost, lahko s pravico stopimo pred Vsemogočnega ter ga prosimo za milost in blagoslov. Kajti več narod ne more storiti, kakor da se vsak, ki se lahko bori, bori in da vsak, ki lahko dela, dela in da so vse skupne žrtve prežete samo z eno mislijo, zavarovati svobodo, narodno čast in s tem bodočnost življenja.

Kakorkoli je tudi težka sedanja kriza, jo bomo z našo neuklonljivo voljo, z našo požrtvovalnostjo in z našimi sposobnostmi na koncu kljub temu premagali. Prestali bomo tudi to stisko. Tudi v tem boju ne bo zmagala notranja Azija, marveč Evropa — in njej na čelu narod, ki je poldrugi tisoč let zastopal Evropo kot glavna sila nasproti vzhodu in ki jo bo zastopal za vedno: Naš Velikonemški Reich, nemški narod!«

Položaj na bojiščih

Berlin, 31. jan. O položaju na bojiščih piše vojaški sodelavec DNBja dr. Maks Krull:

Na vzhodnem bojišču ni prišlo kljub trajno težkim bojem do nikakih sprememb. Čeprav položaj še ni ustaljen, sta povzročila nujnost zlružitve sovjetskih čet s prednjimi oddelki ter dovoza raznega nadomestnega materiala skupno z ojačeno nemško obrambo zamude v boljševiškem prodiranju. Vedno češče se uveljavljajo uspešni nemški protisunki pa tudi širokopotezni ofenzivni manevri, ki so tem večjega pomena, ker temelji nemška obramba v glavnem še na improviziranih alarmnih edinicah, na ljudski vojski in na umaknjenih oddelkih vojaštva, ki naravno nimajo polne bojne vrednosti. Niti boji pri Ohlau niti proboj pri Wormdittu do spodnje Visle še nista pričetka onih ukrepov, ki se razvijajo že dva tedna in ki postajajo vsak dan bolj udarni. Berlinski vojaški krogi so prepričani, da bo bližnji protiudarec tako silovit, da bodo sedanje boleče in pomembne izgube ozemlja postale zaradi njega znosne. Že od včeraj je postalo jasno, da se nemškemu vodstvu ni treba prenagliti, temveč da lahko ohrani olimpijski mir in tako pomirjevalno vpliva na čete in ogroženo domovino.

Južno od Krakova so zasedli boljševiki gotovo ozemlje, ki so ga Nemci kot taktično brezpomembnega opustili. Velika bitka za industrijsko področje se je razvila v posamezne spopade v katerih zadevajo boljševike visoke izgube, ne da bi se mogli polastiti preostanka zgornješlezijskih premogovnikov. Dalje vzdolž Odre ni prišlo do nikakih bistvenih izprememb vse do Glogove. Nemški odelki, ki so se prebili s področja južno od Leszna do nemških črt, so vpadli tu v bok sovjetskih postojank. Zapadno od Poznanja pa se razvija premikalna vojna vse do črte zapadno od Kreuza. Sovražnikovi pehotni oddelki so se tu že priključili prednjim edinicam, tako da kaže, da snujejo boljševiki čelni sunek proti prestolnici Reicha, pri čemer bi se južno opirali na Odro, severno pa bi svoj odprti bok proti Pomorjanski zaščitili z močnimi oklopniškimi sunki v razne smeri ter poizkušali tudi ob spodnji Visli in Nogau vezati s stalnimi napadi tamkaj boreče se nemške divizije. Na zapadnem delu napadalnega bojišča se jim bo uprla trdno zgrajena obrambna črta Frankfurt-Küstrin, ki je tudi z obkolitvijo ne bo mogoče kar tako enostavno vreči iz tečajev. Sovjetski boki bolo postali torej z nadaljnjim napredovanjem daljši, napadalna baza pa odja, tako da se bo morale sovražnikovo vrhovno poveljništvo vprašati, ali bo še lahko izvršilo prvotni načrt ter prišlo z enim samim sunkom do Berlina. Niti v Königsbergu, niti ob spodnji Visli, ob Warti ter ob šlezijski Odri mu ni uspelo, da bi si ustvarilo trdne postojanke, ki bi ga zaščitile pred presenečenji na teh delih bojišča.

Na zapadnem bojišču so napravili sedaj moskovski zavezniki napovedani poizkus, da bi dosegli uspeh, ki bo sličen Stalinovemu. Od včeraj napadajo močni oddelki prve ameriške armade stikališče aachenskega in eifelskega bojišča ob obeh straneh Monschaua. Priprave pričajo o nameravanemu velenapadu. S pričetnim uspehom so se polastili nekaterih vasi, vendar še niso dosegli pravih naprav zapadnega branika.

Pogajanja v Grčiji odgodena

Ženeva, 31. jan. Od podpisa premirja med uporniki in britanskim vrhovnim poveljnikom v Grčiji je minulo nad 14 dni, prelen so sploh lahko pričeli misliti na mirovna pogajanja med uporniki in med Plastirasovov lado. Regent Damaskinos je določil preteklo soboto pričetek pogajanj za torek. Sedaj pa so jih znova odgodili do četrtka. Upornike bodo zastopali trije člani komunistične stranke. V nedavnem govoru o Grčiji, v katerem je opozoril na izrelno ostra nasprotstva med posameznimi grškimi strankami, je Churchill namigoval, da so nade v kompromis zelo majhne. Treba je torej pričakovati, da bodo za četrtek določena pogajanja zelo težavna, vsekakor pa zelo dolgotrajna.

Ženeva, 31. jan. Vodja britanskega odposlanstva delavskih zirušenj v Grčiji sir Walter Citrine je izjavil, kakor poroča Reuter, pred svojim odhodom v Anglijo, da je prepričan, da sta imela EAM in ELAS »prej za pristaše številne desničarje«, da pa je sedaj nastopil razkrojevalni proces. Sedaj ni več nikakega dvoma, da je EAM popolnoma pod komunistično oblastjo.

Ženeva, 31. jan. Reuter javlja, da je EAM sedaj sprejel predlog grške vlade za sestanek v četrtek. Vodja britanske delegacije delavskih združenj sir Walter Citrine je izjavil pred svojim odhodom v Veliko Britanijo, da ni nikakega dvoma, da obvladajo EAM izključno komunisti. O položaju v Grčiji je dejal, da je tamkajšnje življenje podobno bivanju na sodu smodnika. Nekaj, kar bi zboljšalo materialni položaj, bi se moralo kaj kmalu zgoditi.

Amsterdam, 31. jan. Reuter javlja iz Aten, da so našli med ljudmi, ki so jih umorili ELASovci, tudi truplo bivšega grškega ministra Pirounakisa, katerega so ELASovci odleli ujeli, ko so zavzeli Averovljevo jetnišnico.

Kako OF »osvobaja« Goriško

Novi umori slovenskih rojakov. — Hujskanje proti goriški gimnaziji.

Gorica, 29. januarja

Kaj je OF in kako »osvobaja« našo Goriško, kažejo njena dejanja. Naj vzamemo katerokoli razdobje njenega »narodnega« udejstvovanja, je slika vedno ista: rop, požig, umor, kleveta. Tudi kronika tega meseca beleži vse polno takih komunističnih zločinov nad našim ljudstvom.

S Kanalskega vrha poročajo, da je bil tam na zverinsk. način umorjen župnik Anton Pisk. S tem ponovnim posegom komunistične morilske roke v vrste narodno zavedne goriške duhovščine je zazijal med OF in domačini še hujši prepad.

Pri Dobravljah v Vipavski dolini so komunisti storili veliko »osvobodilno junaštvo« s tem, da so položili na cesto mine, katerih žrtev so postali neki frančiškan in dve materi iz dobraveljske župnije, ki so se z vozom peljali po dotični cesti. Nad takim načinom »osvobodilne borbe« se zgraža vse prebivalstvo. Dne 10. t. m. je pretresla vso Vipavsko dolino vest, da so komunisti ubili v Velikih Žabljah gospodarja ugledne Vrtovčeve družine, g. Ciril-a Lesjaka. Pokojni je bil oče devetero otrok, od katerih jih sedmero še živi. Poleg tega je vzel pod streho še petero sirot, tako da je družina včasih štela do 17 članov. S tem umorom so komunisti zaigrali svoje zadnje simpatije v Velikih Žabljah.

Kako zelo nasprotujejo komunisti razmahu obnovljenega narodnega šolstva na Goriškem, kaže najnovejša kleveta zoper slovensko gimnazijo v Gorici in njenega ravnatelja dr. Jožo Lovrenčiča, kateremu očitajo, da je njegov zavod »janičarsko gnezdo«. Zoper to podlo natolcevanje pribija »Goriški list« z dne 20. januarja, »da se v slovenskih goriških šolah vzgajajo slovenski dijaki v narodnem duhu na podlagi starih in vedno obnovljenih slovenskih izročil«. List jemlje v zaščito g. ravnatelja, ki je na Slovenskem splošno znana osebnost in od katere se same od sebe odbijajo vse klevete. Nadalje izreka list zahvalo vsem vzgojiteljem goriške slovenske gimnazije v imenu slovenskih staršev, ki so po tolikih letih lahko zopet poslali svoje otroke v slovensko srednjo šolo. Tako si drznejo natolcevati poštenjake prav isti ljudje, ki so se povezali z italijanskimi komunisti in badoljevci v zaroti zoper vse naše narodne vrednote.

Tuji tisk o Führerjevem govoru

Oslo, 31. jan. Führerjev govor je glavni predmet zanimanja današnjega norveškega tiska. V naslovih opozarjajo listi na njegovo odločnost in na neomajano zaupanje v zmago. »Po pet in pol letnem boju stoji nemški narod polno oborožen še vedno na bojnih poljih, piše »Aftonposten«. Hitlerjev plamteči poziv je nemškemu narodu znova pokazal, kaj mu Hitler pomeni in kaj bo pomenil narodu v prihodnjih dneh.

Bratislava, 31. jan. Führerjev govor je izzval v vseh plasteh slovaškega prebivalstva velikanski odmev. Posebno močno je vplivala odločenost Adolfa Hitlerja, da bo povedel nemški narod preko vseh udarcev do zmage. Slovaški listi sicer še niso imeli prilike, da bi zavzeli stališče do govora, vendar poudarjajo v vseh slovaških političnih krogih, da ne dopušča Führerjev govor nikakega dvoma, da bo prišlo do nemške protiofenzive, ki bo odstranila nevarnost, ki preti Evropi z vzhoda.

Madrid, 31. jan. Energični in zaupanja polni Führerjev govor je napravil v španski javnosti, ki je bila spričo večno večje nevarnosti na vzhodu močno vznemirjena, globok vtis. Zunanjepolitični dopisnik lista »Ya« piše: »Führerjev govor odgovarja resnobi in veličini časa. Najvažnejši politični pomen Führerjevih besed je v kategorični zagotovitvi, da Nemčija ne bo kapitulirala!

Milanski tisk o obletnici narodnosocialistične oblasti

Milan, 31. jan. Milanski listi poczarjajo v zvezi z obletnico prevzema oblasti po narodnem socializmu na sličnost med narodnosocialističnim in fašističnim pokretom ter poudarjajo, da mora zgodovinska logika nujno podariti zmago obema pokretoma, ki sta naperjena proti materializmu z vzhoda in zapada. Nemčija je dosegla svojo nepremagljivost s tem, da je z narodnosocialistično revolucijo našla samo sebe, pravi »Corriere della Sera«. Področje, na katerem se skupno borita narodni socializem in fašizem, se je sicer razširilo, a se ni spremenilo, piše »Republica Fascista«. Tudi danes se bori »civilizacija dela proti reakciji, egoističnim zahtevam in konzervativnim nazorom«. Bojišče pa danes ne leži več znotraj lastnih mej, ker se odigrava boj na širokem področju kontinentov. Oba naroda sta doprinesla svoje najboljše sile kot žrtev za nezlomljivo enotnost.

„Kdor se bori častne smrti, umre v sramoti"

Vratislava, 31. jan. Na povelje Gauleiterja spodnje Šlezije Hankeja je bil drugi župan Vratislave, ministerialni svetnik Spielhagen zaradi strahopetnosti po prekem sodu ustreljen od nemške ljudske vojske pred spomenikom Friderika Velikega pred vratislavsko mestno hišo. V poročilu, ki je bilo objavljeno v vseh šlezijskih listih, je navedel Gauleiter Hanke razloge za ustrelitev ministerialnega svetnika Spielhagena, ki je hotel brez povelja zapustiti mesto Vratislavo in svoje službeno mesto, da bi si kje drugje poiskal zaposlitev. Gauleiterjeva izjava zaključuje z besedami: »Kdor se bori častne smrti, umre v sramoti.«

Milan, 31. jan. Dne 29. januarja je sprejela Bonomijeva vlada predlog, ki podeljuje ženskam volilno pravico. Prefekti v zasedeni Italiji so dobili brzojaven nalog, naj vpišejo žene v volilne sezname.

IZ LJUBLJANE

u— **Novi grobovi.** Po težkem trpljenju je za vedno zapustila svojce soproga inspektorja državnih železnic ga. Marta Štrekelj, rojena Mück. Na zadnji poti jo bodo spremili v četrtek ob 9. in kapele sv. Marije na Žalah k Sv. Križu. — Umrl je zvaničnik državnih železnic v pokoju g. Franc Videnič. Pogreb bo v četrtek ob 15. iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče v Štepanji vasi. — Kot žrtev sovražnega letalskega napada je preminil g. Stanko Brodnik. Pogreb bo v četrtek ob pol 17. izpred župne cerkve na Viču na farno pokopališče. — Po kratki bolezni je v 72. letu starosti umrla učiteljica v pokoju g. Vincencija Novak. K večnemu počitku jo bodo spremili v petek ob 9. iz kapele sv. Petra na Žalah k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, njihovim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

u— **Fran Marolt †.** Dne 19. t. m. je v 80 letu starosti za vedno zatisnil svoje oči učitelj v pokoju Fran Marolt. Po rodu Ljubljančan, je še mlad dovršil učiteljišče, potem služboval v Mengšu in Blagovici, od leta 1901. pa 24 let v Ljubljani, kjer je z največjo vnemo vzgajal poverjeno mu mladino. Spisal je več knjig, med njimi: Osebni izpiti v raznih predmetih, Vojvodina Kranjska, Zgodovinske učne slike; izdal je tudi Slovenske vojaške pesmi in Narodne himne in domorodne pesmi. Pokojni poznal. Še v visoki starosti se je zanimal za napredek šole in učiteljstva. Bil je krepkega značaja, ki ga ni menjal pod nobenim pritiskom in za nobeno ceno. Ostal je zvest svojemu poklicu in ga povsod in vedno odločno zastopal. Do zadnjega je bil pri polni zavesti in se je le težko ločil od svojcev. Njegov pogreb je pričal da je bil pokojni splošno znan in priljubljen. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v blagem spominu.

u— **Tramvaj se je spet pokazal.** Uslužbenci električne cestne železnice so v sredo dopoldne s svojimi delavci očistili precejšen kos tramvajske proge od remize proti velesejmu. Ob tej priliki so se po večtedenskem preseliku pojavili na tirnicah tudi že tramvajski vozovi, ki so seveda vzbujali pozornost začudenih pešcev.

u— **Zadnji sneg je povzročil mnogo škode** tudi na drevju, katerega je obložil s precejšnjo težo. Drevesa so pobesila svoje veje nizko k tlom, suhi vršiči so se mnogokje olkrhnili in polomili, drugi pa odčesnili. Ponekod je pol zasneženim drevjem na kupe dračja, ki ga ljudje sproti pobirajo in odnašajo, da si na ta način pomagajo pri zimski kurjavi.

u— **Očistite hodnike.** Nedavno južno vreme in na novo zapadli sneg sta bila vzrok, da so pešci s svojo hojo naredili na hodnikih ob hišah prave snežne hribe in kotanje, ki so zaradi hitre vremenske spremembe zledeneli in zlasti v večernih urah postali prav nevarni za pasante. Ljudje na lelenih tleh neusmiljeno padajo in mnogi prihajajo domov z razbolenimi udi, če se jim pri padcu ne zgodi še kaj hujšega. Potrebno je torej, da se hodniki stalno čistijo, ob južnem vremenu pa vrh tega še posipajo vsaj s pepelom, ko žaganja ni na razpolago. S tem bo preprečena marsikatera neljuba nezgoda, odpravljena bo pa tudi mnoga nejevolja. Pešci so zdaj zaradi slabo očiščenih hodnikov skoro splošno prisiljeni, da uporabljajo za hojo razpoložljivi prostor v sredini za silo izoranih cest in ulic, po katerih se je drugače vršil le vozovni promet.

u— **Divji zajec je zaradi hude zime zopet dobil pogum** ter se jel približevati bivališčem v okolici Ljubljane. Lastniki sadovnjakov na periferiji so v nevarnosti, da utrpe škodo posebno tam, kjer mlado drevje ni dovolj zavarovano z ograjami. Snega je namreč zapadlo toliko, da je divji zajec ponekod začel naglodovati že veje mladih drevesc, ker so debla do krone zakopana v snegu. Treba je torej paziti, da so vrtna vrata povsod zaprta, pri odprtih sadovnjakih pa naj se drevje tako zavaruje, da živali ne bodo mogle delati škode.

Varčujte z elektriko!

u— **Naša kmetijska proizvodnja v letošnjem letu.** Strokovnjaki računajo, da bodo morali naši pridelovalci letos, ko smo v veliki meri navezani pri prehrani na domačo proizvodnjo, kolikor mogoče povečati pridelek krompirja. Vsak kmetovalec bo moral pridelati vsaj toliko oljnih rastlin kakor lani. Razen tega bo treba letošnjo spomlad posaditi čim več fižola, lanu za domače platno in jarih žit. V večini primerov bodo pridelovalci morali preorati več travnikov in tako pritegniti k intenzivnejši proizvolnji manj rodovitne travniške površine.

u— **Opera pripravlja uprizoritev Wagnerjevega dela »Tannhäuser« z gostom, komornim pevcem dr. Julijem Poltzerjem.** Ta znani wagnerijanski pevec nastopa kot gost na Dunaju, v Berlinu, Münchenu in na raznih drugih velikih nemških gledališčih. Z njegovim gostovanjem pri nas bo omogočena predstava »Tannhäuserja«, v kateri bo pel naslovno partijo. Glavne partije bodo peli še: Heybalova, Kogejeva, Betetto, Popov. Dirigent: dr. D. Švara, režiser in scenograf: E. Frelih, koreograf: inž. Golovin.

u— **Peki, pozor! Na praznik, dne 2. februarja,** od 8. do 12. pridite po nakazila za moko v našo pisarno, kjer hkrati tudi plačate. Prosimo vas, da zaradi alarma pridete v zgodnjih jutranjih urah. Obenem se pozivate, da takoj predložite register o prejemu in porabi kurive Pokrajinskemu gospodarskemu svetu (oddelek za kurivo). — Nabavna in prodajna zadruga pekovskih mojstrov v Ljubljani.

u— **Dijaki smučarji, ki včeraj zaradi alarma niso mogli priti po smuči, naj pridejo ponje danes med 8. in 12. odnosno 15. in 17. uro na športni referat pokrajinske uprave (Vrtača 5).**

u— **Darovali so za stare in onemogle v mestnem zavetišču v Japljevi ulici v počastitev spomina primarija dr. Petra Kruha g. dr. Miro Jamš k** 300 lir, ga. in g. mag. phar. Leustek v počastitev spomina pok. Roze Karis 500 lir, rodbina Julija Pahorja pa v počastitev spomina pok. dr. Franca Göstla 200 lir; za gluhonemo mladino Stanko in Vilma Potokar v počastitev spomina dr. Josipa Voršiča 250 lir; za slepo deco sorodniki domobranca Draga Turka 200 lir v počastitev njegovega spomina.

u— **Učite se strojepisja! Novi tečaji se pričenjajo 1., 3. in 5. februarja. Praktično znanje, koristno vsakomur. Učne ure dogovorno. Informacije, prospekti: »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

Spominjajte se brezdomcev, darujte za Zimsko pomoč!

Iz Trsta

Razdeljevanje jajc. Po vseh tržaških mlekarnah prejmejo te dni jajca bolniki na posebno nakazilo občinskega urada (16 jajc na osebo). Cena po 15 lir jajce.

V tržaškem gledališču vprizarjajo te dni Verdijevo opero Rigoletto. Dirigira De Vecchi.

Piškote prejmejo otroci do treh let, stanujoči v tržaški občini na odrezek 140 in 144 največ na račun 10 dnevnih krušnih obrokov.

Prepovedano sekanje drv. V smislu zadevnega razglasa je prepovedano sekanje drv na Opčinah, Trebčah, Banah, Kontovelu, Bričjkih, Bazovici, Gropadi in Padričah.

OBVESTILA »PREVODA«

DELITEV MOKE — DOPOLNILNO

V včerajšnjem obvestilu o delitvi moke na preostale odrezke za januar so pomotoma izostali podatki za delitev kvasa, ki ga prilice: na o novno živilsko nakaznico za 15 dni 22 g (na en dnevni odrezek odpade 1.46 g); na dodatno živilsko nakaznico »RD« in »N« za 15 dni 12 g (na enodnevni odrezek 0.8 g); na dodatno živilsko n kaznico »TD« za 15 dni 18 g (na enodnevni odrezek 1.2 g); na dodatno živilsko nakaznico »NTD« za 15 dni 26 g (na enodnevni odrezek 1.7 g); na dodatno živilsko nakaznico za kruh za bolnike za 15 dni 7 g (na enodnevni odrezek 0.5 g.

PRODAJA MESA

Potrošniki prejmejo v soboto 3. t. m. 10 dkg govedine na odrezka »št. 11 in 12 Jan« januarske živilske nakaznice, izdane od Preskrbovalnih uradov v Ljubljani, v Polju in na Ježici.

Mesarji morajo biti v četrtek 1. t. m. točno ob 14. uri na mestni klavnici zaradi dodelitve mesa.

Potrošniki, ki so do 13. maja 1944 prejemali meso pri Javorniku Ivanu, Wolfova ulica, bodo od 3. februarja 1945 dalje prejemali meso zopet pri Javorniku Ivanu, Wolfova ulica.

•

NE MESAJTE ODREZKOV ŽIVILSKIH NAKAZNIC!

Trgovci mešajo odrezke različnih racioniranih predmetov, kakor na primer odrezke za sol, mlo in kvas ali kavni nadomestek, kis, grah in marmelado, ter jih tako zmešano nalepljene predlagajo mestnemu preskrbovalnemu uradu. Do sedaj je mestni preskrbovalni urad tako lepljene odrezke upoštevali, ker je prenesel odrezke z ene pole na drugo, kamor so pač ti odrezki spadali. Ker pa to delo vzame preveč časa, bo mestni preskrbovalni urad odslej upoštevali samo odrezke enega racioniranega predmeta na poli, vse druge bo pa kratkomalo črtal. Zato opozarjamo trgovce, naj odrezke pregledajo dobro, preden jih oddajo. Prav tako naj trgovci ne predlagajo odrezkov za moko z datumi od 17. januarja dalje že sedaj, ker jih bodo predložili pozneje, ko bo čas oddaje objavljen v dnevnikih.

DODATNE ŽIVILSKE NAKAZNICE ZA TEŽKE IN NAJTEŽJE DELAVCE

za mesec februar bo mestni preskrbovalni urad delil po številkah potrdil tako, da pridejo na vrsto v soboto 3. t. m. številke 1 do 100, v ponedeljek 5. t. m. št. 101 do 200, v torek 6. t. m. št. 201 do 300, v sredo 7. t. m. št. 301 do 400, v četrtek 8. t. m. št. 401 do 500, v petek 9. t. m. št. 501 do 600, v soboto 10. t. m. št. 601 do 700, v ponedeljek 12. t. m. št. 701 do 800, v torek 13. t. m. št. 801 do 900, v sredo 14. t. m. št. 901 do 1000, v četrtek 15. t. m. št. 1001 do 1100, v petek 16. t. m. 1101 do 1200 ter v soboto 17. t. m. št. 1201 do 1300. Mestni preskrbovalni urad opozarja prizadete podjetja, naj se natanko ravnajo po tem razporedu. Urad posluje med uradnimi urami v palači Bata, I. nadstr., soba št. 3.

S Štajerskega

Požrtvovalnost štajerskega prebivalstva. Dne 5. januarja je bil nemški narod pozvan, naj prispeva za nesrečnike, ki so zaradi bombnih napadov izgubili streho nad glavo in svoje imetje. Poleg tega je veljala zbirka tudi predmetom ki se lahko uporabijo za oboroženo silo. Na Štajerskem so se prebivalci pri teh zbirkah lepo odrezali, prispevali so namreč povprečno po 3.5 kg materiala. Med darovanimi predmeti je mnogo obleke, starih čevljev, perila ter najrazličnejših kosov uniform ki bodo prišli v dobro za opremo pripadnikov ljudske vojske. V celoti je prispevalo samo mesto Gradec v prvih dveh tednih 40 000 kilogramov najrazličnejših predmetov. Nadalje so se odrezali Leoben, Mürzzuschlag, Weiz in drugi kraji. Med najbolj koristnimi predmeti so pač nahrbtniki, rokavice, ovratne rute in slično. Porabni predmeti bodo oddani v posebne krojačnice, kjer jih bodo ženske roke prekrojile za čimprejšnjo uporabo.

Smrt med Štajerskimi rojaki. V Gradcu je umrla v 37. letu svoje dobe zidarjeva žena Ivana Čukova, nadalje strugar Jožef Klarič, ki je učakal 76 let. Umrla je tudi 36 letna viničarjeva žena Antonija Dušičeva.

Naročite se na romane »DOBRE KNJIGE«!

BELEŽNICA

KOLEDAR

Četrtek, 1. februarja: Ignacij.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Nedolžno se je pričelo.
Kino Sloga: Takoj se vrnem!
Kino Union: Usoda na veletoku.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Ciril-Metodova ulica 43; Trnkoczy ded., Mestni trg 4; Ustar, Šelenburgova ul. 7.
Zatemnitev od 18. do 7.10.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

ČETRTEK, 1. FEBRUARJA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.00: Jutranji pozdrav. Vmes od 7.30—7.40 poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 12.00—12.30: Napoved sporeda, nato opoldanski koncert. 12.30 do 12.45: Poročila v nemščini, poročilo o položaju, poročila v slovenščini. 12.45—14.00: Radijski orkester, vodi D. M. Šijanec. 14.00—14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.00: Od dveh do treh — šare meh (prenos). 15.00—17.00: Osrednji nemški spored. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18.00: Razpoloženi kmet. 18.00—18.30: Glas slovenskega domobranstva. 18.30—18.45: Glasbena medigra. 18.45—19.00: Narodopisno predavanje. Dr. Metod Turnšek: Svečnica. 19.00—19.30: Na harmoniko igra Ante Jenčič. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.00: Aktualno predavanje (prenos). 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15 do 21.00: Stari napevi; izvajajo: Miran Vther — goseli, Albert Dermelj — viola, Slavko Korošec — flavta, in Marijan Lipovšek — klavir. 21.00—22.00: Večerni koncert. Radijski orkester vodi D. M. Šijanec. 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15—24.00: Glasba pred polnočja (prenos).

GOSPODARSTVO

Poizkus deflacije v Belgiji in Franciji

Belgijska vlada je v zadnjem času pričela izvajati deflacijski načrt, ki bo verjetno imel silna hude posledice za vse belgijsko gospodarstvo. Prvi ukrep je obsegal prijavo vseh bankovcev v vrednosti 100 belgijskih frankov in več. Zamenjava se je izvršila tako, da so vsakemu prijavniku zamenjali le 2000 frankov, ostanek pa so mu priznali na vezanem tekočem računu. Istočasno je bila izdana zapora vseh bančnih dobrolmetij, razen 10 %. Belgijski finančni minister obeta, da bo postopno oprostil 40 % blokiranih dobrolmetij, ostalih 60 % pa bo ostalo nadalje pod zaporo. Verjetno je, da bo ta ostanek deloma obdavčen, deloma pa bo porabljen za prisilno državno posojilo. Če bodo ta načrt dos ednо izvedli, bo ostalo od prejšnjih 100 milijard belgijskih frankov v prometu le 40 milijard, to je le za 12 milijard več, kakor je znašal obtok pred vojno. Prav ta okolnost pa vzbuja v belgijskih gospodarskih krogih veliko bojazen, ker bo pomanjkanje gotovinskih sredstev povzročilo gospodarski zastoj, odnosno bo otežilo vsako delo za obnovo.

Podobni ukrepi se pripravljajo v Franciji. Ko so se zavezniki izkrcali v Franciji, so prinesli s seboj tudi nove bankovce, tiskane brez vednosti de Gaullea v Ameriki. De Gaulle je moral slednjič sam prevzeti odgovornost za te bankovce, ki pa jih v prometu vsi odrivajo. Te okupacijske franke kupujejo spekulanti z odbitkom 35 do 40 %, nakar jih zamenjajo v Ameriki po tečaju 1.25 dolarja za 100 frankov namesto po tečaju 2 dolarjev, ki je dogovorjen med francosko in ameriško vlado. Vrednost francoskega franka ta že občutno pada in plačujejo na črni borzi za funt 500 frankov, medtem ko znaša oficielni dogovorjeni tečaj le 200 frankov. Francoska vlada je pričela izdajati razne ukrepe, ki imajo čisto deflacijski značaj. Med drugim je predvideno najetje nacionalnega posojila 100 milijard frankov, ki bo služilo zgolj za to, da se ta znesek absorbira iz sedanjega obtoka bankovcev, ki znaša 600 milijard. Verjetno je, da se bo Francija zatekla k podobnim ukrepom kakor Belgija, predvsem k prijavi in zamenjavi večjih bankovcev. Zato vlada med prebivalstvom velik nemir. Vsakdo se skuša znebiti velikih bankovcev ter jih zamenjati za manjše, v pričakovanju, da manjših bankovcev, podobno kakor v Belgiji, ne bodo zamenjali. Tako je bankovec za 5000 frankov v Parizu vreden le še 4000 do 4500 frankov v malih novčanicah. Navzlic tem deflacijskim ukrepom pa so angleški finančni krogi mnenja, da je treba zunanjo vrednost francoskega franka zmanjšati tako, da bo tečaj funta potišan od 200 na 275 do 300 frankov, češ da je ta tečaj še vedno nižji kakor se razvil na črni borzi.

MALI OGLASI

Službe išče

AKADEMIČARKA išče jednevno službo kot vzgojiteljica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Akademičarka«. 2614-1

Službo dobi

POSTREŽNICO zanesljivo, srednjih let iščem vsak dan od 8. do 4 ure. Plača po dogovoru. Zajtrk in kosilo. Brez kurjenja peči in velikega pranja. Naslov v ogl. odd. Jutra. Zglasiti se od 9. do 12. ure. 2626 1a

POSTREŽNICO za doldanske ure in trikrat tedensko popoldan, takoj sprejmem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2627 1a

Zaslužek

VOLNO sprejmem v predenje. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2593-3

Vajenci/ke

VAJENCA zdravega in poštenega za pecerijsko, delikatesno trgovino v mestu, sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2583 44

Prodam

PREPROGE, prave perzijske prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. Ogled od 1—4 ure pop. 2491 6

KITARO in manšo harmoniko, ugodno prodam. Jarin, Tavčarjeva 2/III. desno. Ogled samo od 8—14. 2472 6

ČRN SKUNKS (kep) prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2250 6

BLAGO črtasto, za par moških srajc, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2530 6

BLAGO za moško obleko predvojno, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2529 6

ŠKORNJE moške št. 44, prodam. Povšetova 1. Perpar. 2604-6

BLAGO črtasto, za par moških srajc, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2605 6

ELEKTROMOTOR 3½ KS, AEG, 220 V brez hiben, z vdelanim zagnjačem, prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gotovina«. 2375 6

RADIOAPARAT 5cevni prodam. Ogled od 12 do 14. Gospasvetska 12/II. 2618 6

GOJZERJE št. 37 38 zamenjam proti dopla čilu za športne nizke čevlje iste številke. Vaš naslov javite v ogl. odd. Jutra pod »Sport noč«. 2619-6

POSTELJO belo, leseno z vložkom peresnico) in trdelno žimnico, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2620-6

KOVČEG usnjen, prepogo predalno omaro za perilo, ogledalo ročno, blagajno, stensko uro in drugo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2621-6

POVRSNIK usnjen dobro ohranjen in gojzerje št. 42 prodam. Ogled od 15 ure dalje. Naslov v Jutru. 2623 6

BLAGO za pomladanski plašč ali kostum, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2622 6

RADIOAPARAT, popolnoma nov, z magičnim očesom petcevni prodam ali zamenjam za protivrednost. Naslov v ogl. odd. Jutra pod »Radio«. 2628 6

VOZIČEK športni, tovarniško nov prodam. Ogled dopoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2632 6

PREGRINJALO ali preprogo, predvojno blago ugodno prodam. Rimska cesta 9/II. vrata 16. 2606 6

PLAŠČ Hubertus volnen, zelen, zimski suknjič volnen zelen, zimsko suknjo volneno sivo in vetrni jopič, prodam. Pintarič, Wolfova 12, dvorišče. 2612-6

BLAGO za pernice in nekaj rut, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2602 6

SNEŽKE št. 38 s polvsoko peto prodam. Šelenburgova 6/I. 12 2574-6

MIZO pisalno, veliko, orehova koreninа, jako dobro ohranjeno, stela že za knjige ter dve stojali za kipe, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2576-6

SAKO dvovrsten (iz finega predvojnega zimskega blaga in zimski telovnik, proda krojač Rojina, Celovška c. 8. 2577-6

SANI za konjsko vprego, dobro ohranjene, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2579-6

SMOKING prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2578 6

SVINJO orejo, prodam. Accetto, Trnovski pristan 18. 2588-6

PULOVER volnen, dekliški, z norv. vzorcem, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2600-6

ČEVLJE moške, št. 42 do 43 in 3 m mleta, prodam za protivrednost. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2568-6

POSTELJICO (stajico), 100x60, leseno, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2528 6

SMUČI kompletne s Tonking palicami, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2527 6

BLAGO boljše za par moških srajc in otroške nogavičke s hlačkami od 1—7 leta, več komadov prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2570 6

AKTOVKO potniško, usnjeno, z dvema predalooma, drap damsko potovalno drap torbico, oboje novo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2571 6

RADIO krasen model, novi »Supreme«, 5+1, brezhiben, prodam. Javornikova 3/III. desno. 2563-6

KOLESA več damskih in moških, v odličnem stanju; kočevsko blago za kostum ali plašč in radio »Philips« ugodno prodam. Merkur, Puharjeva 6. 2562-6

PLAŠČ volnen, dekliški, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2437-6

FLANELO, črtasto za perilo, prodam. Naslov v Jutru. 2438 6

ČEVLJE moške, nizke, št. 40 in ženske čevlje, visoke št. 38 in fin jedilni servis za 6 oseb zamenjam ali prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2633-6

FILME Agfa, Ferrania, 6x9, 4x6½, prodam samo privatniku. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2641-6

KURIVO kupim. Nudim protivrednost, ker sem nekdilec. Istotam zamenjam novo moško športno kolo za boljši radio. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2523-6

Kupim

HARMONIKO trovrstno dvo ali troglasno, po možnosti z nemškim prijemom, kupim. Ponudbe Kastelic, Gledališka ul. 4/II. 2378-7

SLOV KNJIGE dobre, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bibliofil«. 951 7

LJUBLJANSKI ZVON tudi posamezne letnike in mesečnike kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lj. Zvon«. 952 7

STEKLENICE različnih vrst — kupujemo. — Dobro plačamo N. Vsak željo jih prevzamemo na domu B. Guštin, Vodnikov trg 2. 1 318 N 7

DRSALKE vseh vrst kupuje in prodaja »Prometa« (nasproti Kr. čevnice cerkve). 2145 7

ZNAMKE korpi, zbirko ali posamezne partije — kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Znamke«. 953 7

ZNAMKE posamezne, boljše, ali večje partije, kupim. V prvi vrsti znamke italijanske okupacije Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam takoj«. 2463-7

STROJ šivalni, kupim in plačam s protivrednostjo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kmete«. 2412 7

ČEVLJE rabljene, kupujem in prodajam — zamenjam večje in manjše številke. Klavžer — Vošnjakova ul. 4. 2004 7

KRZNENE PLASČE bele kožuščke lističe, divjurjeve kunje boljše dobro ohranjene kože domačih in divjih živali — kupuje Rot, krznarstvo Mestni trg 3. 401 7

KOLO, damsko, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe z navedbo znamke in cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen opis«. 2616-7

RADIOAPARAT ter dvo je vrat 1.80 m visokih dobro ohranjenih, kupim. Nunska ul. 3. 2617-7

RAD'O boljše vrste, kupi Grošelj, Bohoričeva 5. 2610-7

OBLEKO moško iz finega blaga, dobro ohranjeno, živo ali rjavo za visoko postavo, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra obleka«. 2613-7

KNJIGI »Tenni cvete« in »V vrtincu«, kupim. Ponudbe pod »Založba Hrame« na ogl. odd. Jutra. 2603-7

PISALNI STROJ znamke Torpedo, lahko rabljen kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2582-7

PREJICO (drap garn) in bel kvačkanec št. 40 ali 50, kupim ali zamenjam št. 100 za št. 40 do 50. Gortikova Pot Kolodvorska ul. št. 28. 2584-7

STOJEČO BLAGAJNO 1 m visoko, 65 cm široko, oziroma približno takšne velikosti, kupimo. Ponudbe na Jutro pod »Lesna zadruga«. 2592-7

STROJ šivalni, v dobrem stanju lahko tudi starejše znamke kupim. Ponudbe z opisom stroja in navedbo cene na Jutro pod »Šiv. stroj«. 2599 7

GOJZERJE ženske št. 39—40, kupim. Naslov prošiti pri Jutru pod »št. 40«. 2601-7

DARILO za gospoda, trajne vrednosti, kupim. Ponudbe z navedbo predmeta in cene na Jutro pod »Precizni čas«. 2565-7

V KOMIS. PRODAJO sprejemamo vsakovrstne boljše predmete. Parfumerija Venus, Bata. 2426-7

MIZO okrogio s štirimi stoli in manjšo pisalno mizo, kupim. Ponudbe na Jutro pod »Čimprejes«. 2634 7

KOLO damsko, lahko, dobro ohranjeno ali novo, kupim. Naslov v Jutru. 2637-7

ZNAMKE pokrajinske, kompletne, kupim. Ponudbe na Jutro pod »53«. 2636-7

ORGLICE znamke Hohner: Hromatične II, Hohner-orkester, Tango, Piccolo ali druge dobre znamke kupim. Lepodvorska 26, priti 2640-7

STROJ mlatilni kupim. Nudim delno protivrednost. Ponudbe na Jutro pod »Stroj«. 2644-7

RADIO prvovrsten kupi Grošelj, Bohoričeva 5. 2650 7

Zamenjam

KURIVO potrebujem. Dam protivrednost v blagu. Jaklič, Jegličeva 10, vhod IV. 2615-8

GOJZERJE št. 44 dobro ohranjene, zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 2609 8

SNEŽKE št. 38 dobro ohranjene, s srednjo peto zamenjam za kurjavo. T. P. Jadranska 22. 2573 8

OBLEKO modro damsko, smučarsko predvojno blago malo nošeno za srednje veliko močno postavo, zamenjam za 1.10 cm živega ali rjavega finega blaga. Ostalo dopлačam. Drsalke, montirane na lepe, močne drsalne čevlje zamenjam ali prodam. Ogled od 8—10. Naslov v Jutru. 2585 8

SANKE za konjsko vprego prodam ali zamenjam za drva. Jegličeva 15, kovač. 2587-8

ANGORA jopico, bolero belo novo, krzneno, zamenjam za protivrednost. Volno predeno belo, zamenjam za angora nepredeno. Jajčka zamenjam za cikorijo. Javornikova 3/III. desno. 2564-8

NOŽE za rezanje zelja zamenjam za protivrednost. Velikost 1.30x40. Aleševčeva ul. 18/II. Šiška. 2567-8

JOPICO črno plišasto ženski kostum za močnejšo postavo in zelo topel zimski plašček za 2 do 3letnega otroka zamenjam za kurivo. Naslov v Jutru. 2569 8

POSODO za mast, skoraj novo 35 l, ter nov, lep namizni prt in šest prtičev, zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2635-8

GOJZARJE št. 39 skoraj nove, zamenjam za isto take št. 40. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2629-8

Najem

NJIVO vzamem v zakup in plačam s kompirjem, nekaj takoj. Naslov v Jutru pod »Zakup«. 2642 17

Posest

HIŠO ali vilo kupim ali zamenjam za 2 parceli in dopлačam. Ponudbe na Jutro pod »Zunaj bloka«. 2611-20

PARCELI v Šiški ob Celovški cesti 1100 kv. m, druga v Zeleni jami 740 kv. m obe na zelo lepem kraju takoj prodam. Ponudbe na Jutro pod »Potrebujem gotovine«. 2572-20

Sobo odda

SOBICO majhno, od dam. Beethovnova ulica 15, podpritl., levo. 2631 23

SOBO s posebnim vhodom, opremljeno, brez perila za 1 ali 2 osebi, takoj oddam. Naslov v Jutru. 2566 23

Sobe išče

SOBO opremljeno, s posebnim vhodom, iščem. Ponudbe na Jutro pod »Takoj ali kasneje«. 2630-23a

SOBO brez perila, s posebnim vhodom, v mestu išče gospodična. Ponudbe na Jutro pod »Dobra protivrednost«. 2608-23a

SOBO opremljeno, išče uradnica. Kram lastno perilo. Naslov pri Jutru. 2589 23a

SOBO v sredini mesta išče gospod za takoj. Ponudbe na mlekarno Rimska cesta 2. 2469 23a

Ženitve

GOSPOD srednjih let, bi poročil samostojno gospodinjo z lastnim stanovanjem. Ponudbe na Jutro pod »Skupno gospodinjstvo«. 1940 25

Razno

OSEBO, ki je danes v Št. Jakobski šoli pobrala 2 volneni deki, roka